№ 25 მთავრობის ორგანო

ოფიციალური გაზეთი — წელიწადი მეორე

ფასი 2 მან. სამშაბათი, 3 თებერვალი 1920 წ.

საქართველოს რესპუბლიკა

მთავრობის ორგანო, ყოველდღიური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებით)

საქართველოს რესპუბლიკა

მიიღება ხელის მოწერა გაზ. „საქ. რესპ." 1920 წლისთვის. გაზეთი ღირს 1 თვით 40 მანეთი, ცალკე ნომერი ყველგან 2 მანეთი. განცხადების ფასი პირველ გვერდზე პეტიტის სტრიქონი 3 მ. 50 კ. მე-4 გვერდზე 3 მ. სამგლოვიარო განცხადება ჩვეულებრ. ზომისა 80 მ. 1 იანვრ. გაზ. ნისიად არავის ეგზავნება. რედაქციის კანტორის მისამართი: ტფილისი, ბარონის ქუჩა № 6. ტელეფონის 1—82.

ღრმად დამწუხრებული ზინაიდა მუსლოვა—ოთარაშვილისა და თინათინ ივანეს ასული ჩუსლოვისა აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ უდროოდ დაკარგვას პირველი ძვირფასი ქმრის, ხოლო მეორე სიძის

ნიკო ილიას ძე ოთარაშვილისას.

გამოსვენება მოხდება ხუთშაბათს, 5 თებერვალს ნაშუადღევის 3 საათზე. [illegible] უბანი, სიმინდის ქუჩა, საკუთარი სახლი (მარჯვენა გორაზედ). დაკრძალვა მოხდება კუკიის წმ. ნინოს სასაფლაოზე. პანაშვიდი ოთხშაბათს, ოთხ თებერვალს საღამოს 6 ს. საკუთარ ბინაზე.

სახელმწიფო თეატრი

ოპერა ხ. ი. ევლახიშვილის ხელმძღვანელობით.

სამშაბათს, თებერვლის 3, როგაჩევსკის ბენეფისი

„ქეთო და კოტე"

ოთხშაბათს, თებერვლის 4-ს დავიდოვას მონაწილეობით „სევილიელი დალაქი" და „ბორის გოდუნოვი". ხუთშაბათს, თებერვლის 5-ს „ფაუსტი" და „ვალპურგიის ღამე". პარასკევს, თებერვლის 6-ს „აბესალომ და ეთერი".

ოფიციალური განყოფილება.

განკარგულებანი

მთავრობის საქმეთა სამმართველოსი.

2 დეკემბერი, 1919 წ., № 26.

სავლე პავლეს ძე დევდარიანი დაინიშნოს მთავრობის საქმეთა მმართველობის რეგისტრატორად ამა წლის 1 დეკემბრიდან.

მთავრობის საქმეთა მმართველი
ქ. ჯაფარიძე.

—

საქართველოს სენატის სამოქალაქო საკასაციო დეპარტამენტისა.

5 დეკემბერი, 1919 წ., № 1.

დამტკიცებულია ილია პროხორის ძე ხაჟომია და ივლიანე თადეოზის ძე პაიჭაძე ქალაქ სოხუმის მორიგებულ მოსამართლეთა თანამდებობაზე, დღიდან მათი არჩევისა მომრიგებელ მოსამართლეებათ: პირველი-ხაჟომია 1919 წლის 23 აგვისტოდან და მეორე-პაიჭაძე 1919 წლის 13 ოქტომბრიდან.

5 დეკემბერი, 1919 წ. № 2.

დამტკიცებულია გიორგი ათანასის ძე თურქია ფოთის მორიგებულ მოსამართლის თანამდებობაზე, დღიდან მისი არჩევისა 1919 წ. 15 აპრილიდან.

15 დეკემბერი, 1919 წ., № 4.

ტფილისის საოლქო სასამართლოს შიკრიკი ლაზარე ტაჩოვი დღიდან ინიშნება სენატის სამოქალაქო საკასაციო დეპარტამენტის პროკურორის შიკრიკად.

17 დეკემბერი, 1919 წ., № 8.

ინიშნება: საქართველოს სენატის პროკურორის ამხანაგი ალექსი გრიგოლის ძე გელოვანი ტფილისის სასამართლო პალატის თავმჯდომარედ 17 დეკემბრიდან 1919 წლისა.

11 დეკემბერი, 1919 წ. № 23.

ინიშნებიან: ვიქტორ პეტრეს ძე პეტროვი და იოსებ გრიგოლის ძე სოკოლოვსკი შიკრიკად პირველი სამოქალაქო საკასაციო დეპარტამენტისა და მეორე სისხლის სამართლის საკასაციო დეპარტამენტისა, ორივე 1 დეკემბრიდან 1919 წლისა.

საქართველოს სენატის თავმჯდომარე
დ. ხელთუფლიშვილი.

—

იუსტიციის მინისტრისა.

30 დეკემბერი, 1919 წ. № 342.

თავისუფლება მიეცა: სოხუმის ოლქის სასამართლოს გამომძიებლის თანამდებობის აღმასრულებელს ალექსანდრე პორფირეს ძე ინასარიძეს ერთი თვის ვადით 1919 წ. დეკემბრის 29-დან.

საქმეთა მმართველის მაგ. ფირაქიშვილი.

—

ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროსი.

20 იანვარი, 1920 წლ., № 12.

გამორიცხულ იქნას: სამსახურიდან გარდაცვალების გამო ტფილისის აქციზის ინსპექტორის უმცროსი თანაშემწე ალექსანდრე კონსტანტინეს ძე მიქელაძე ამა წლის 13 იანვრიდან.

20 იანვარი, 1920 წ., № 13.

განთავისუფლდეს სრულიად სამსახურიდან თხოვნისამებრ [illegible] გადასახადთა და სახელმწიფო ხაზინის სამმართველოს მე 3 განყოფილების გამგე ილია ალექსანდრეს ძე ოსილაშვილი ამა წლის 16 იანვრიდან.

17 იანვარი, 1920 წ., № 14.

დატოვებულ იქნეს შტატ გარეშე საერთო წესით სტატისტიკურ განყოფილების გამგე მოისე კონსტანტინეს ძე ბოგატინი ამა წლის 1 იანვრიდან.

17 იანვარი, 1920 წ., № 15.

დაინიშნოს სახელმწიფო ქაღალდების დამამზადებელ ექსპედიციის საწყობის გამგის თანაშემწედ გიორგი დავითის ძე მჭედლიშვილი, ამა წლის 10 იანვრიდან.

—

ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროსი.

17 იანვარი, 1920 წ., № 16.

დაინიშნოს საბაჟო—სახაზინო ნაწილის ბუჰალტრად ვასილი ალექსის ძე მამაგეიშვილი ამა წლის 12 იანვრიდან.

ფინანსთა მინისტრის ამხ. ხ. ავალიანი.

—

გზათა დეპარტამენტისა.

5 დეკემბერი, 1919 წ. № 115.

ნავთსადგურთა სამმართველოსადმი.

ამა წლის 1 ნოემბრიდან ნავთსადგურის სამმართველოს მოსამსახურეები დაყოფილი იქნებიან ორ ჯგუფად: პირველი ჯგუფი—ადმინისტრატიული პერსონალი, ე. ი. მოსამსახურენი, რომელთაც დაკისრებული აქვთ მუშაობის ხელმძღვანელობა და ზედამხედველობა. მეორე ჯგუფი-ყველა ის მოსამსახურენი, რომელნიც პირად მუშაობას ეწევიან, ესე არიან წარმომადგენელნი ფიზიკურ შრომისა.

ზემოაღნიშნულის გამო წინადადებას გაძლევთ მიიღოთ სახელმძღვანელოდ შემდეგი ძირითადი დებულებანი ნავთსადგურთა სამმართველოს მართვა გამგეობისა:

1. ნავთსადგურთა სამმართველოს ადმინისტრაციას შეადგენს ყველა ის პირი, რომელნიც აღნიშნული არიან ამასთანავე დართულ სიაში.

2. მთელი ადმინისტრატიული პერსონალი ნავთსადგურთა სამმართველოსი, აღნიშნული ამასთანავე დართულ სიაში, იმყოფება ნავთსადგურთა სამმართველოს უმაღლეს ადმინისტრაციის განკარგულებაში და ემორჩილება ნავთსადგურთა სამმართველოს ადმინისტრატიულ გამგეობის წესებს და ინსტრუქციებს.

3. ადმინისტრატიული მართვა-გამგეობა დანარჩენ მოსამსახურეთა, რომელნიც შედიან ნავთსადგურთა სამმართველოს პროფესიონალურ კავშირში, სწარმოებს თანახმად დაქირავებულ შრომის შესახებ გამოცემულ ნორმებისა და დაკანონებათა.

შენიშვნა: დამოკიდებულება ადმინისტრაციის და პროფესიონალურ კავშირისა მე-3 ე მუხლში აღნიშნულ მოსამსახურეების მართვა-გამგეობის საკითხებში უნდა განისაზღვროს ცალკე ხელშეკრულებით ან ინსტრუქციით.

ეს ბრძანება გამოცხადებულ იქნას მთელ ხაზზედ ცნობად და სახელმძღვანელოდ.

9 დეკემბერი, 1919 წ. № 116.

ა. წ. 19 ნოემბრიდან, ბრძანება № 107 ით ავტომობილთა სარეგისტრაციო კომისიის საქმეთა სარევიზიოდ მივლინებულს, ინსპექტორს გზათა დეპარტამენტისას, ბერნარდ შერხარდის ძე ქუჩინსკის ევალება სარეგისტრაციო კომისიის საქმეთა დათავრება.

11 დეკემბერი, 1919 წ. № 117.

ამა წლის 19 ნოემბრის ბრძანება № 104-თან დართულ სახაზინო რკინის გზის ადმინისტრატიულ პირთა სიას დაემატოს რკინის გზების სახელმწიფო შემნახველ კასის კონტროლიორი და კონტროლიორის თანაშემწე.

გზათა დეპარტამენტის
დირექტორი ჭიჭინაძე.

არა ოფიციალური განყოფილება

მთავრობაში

24 იანვრის სხდომა.

დაესწრენ მთავრობის თავმჯდომარე—ნოე ჟორდანია; მინისტრები: ბ-ნი გეგეჭკორი, ლორთქიფანიძე, ხომერიკი, ერაძე, არსენიძე, კანდელაკი; სახელმწიფო კონტროლიორი ბ-ნი გოგიჩაიშვილი; მინისტრთა ამხანაგები: ბ-ნნი ავალიანი, ქიქინაძე, გედევანიშვილი, ცინცაძე; დეპარტამენტის დირექტორები—ბ-ნნი ჭიჭინაძე, ჟორდანია; საქმეთა მმართველი—ქ. ჯაფარიძე; მდივანი—დ. ლომთაძე.

მთავრობის სახლში ცეცხლის გაჩენის გამო.

ინჟ. მიხ. გიორგ. გურამიშვილს მიენდოს შეადგინოს კომისია მთავრობის სახლის ყველა დეფექტების დასათვალიერებლათ და შესამოწმებლათ. ამავე კომისიას ევალება ნაწვავი ნაწილის შესაკეთებელ სამუშაოს წარმოება და სავარო ხარჯთ-აღრიცხვის შედგენა მთავრობის მორიგ სხდომისათვის (27 იანვარს) წარსადგენლათ.

ამ ხარჯთ-აღრიცხვის შედგენამდე გადაიდოს სამხედრო სამინისტროს განკარგულებაში, ხარჯთ-აღრიცხვის ანგარიშში, ზემო აღნიშნულ სამუშაოსათვის 100,000 მან. 10 მილიონიან ფონდიდან. მთავრობის სახლის ტეხნიკური მეთვალყურეობა დაევალოს სამხედრო სამინისტროს საინჟინრო სექციას.

საექიმო სანიტარო ორგანიზაციების და პერსონალის შტატები.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საექიმო სანიტარო განყოფილების, [illegible] სადგურის და რესპუბლიკის საექიმო პერსონალის შტატებისა და ხარჯთ-აღრიცხვის პროექტი მოწონებულ იქნას სახელმწიფო კონტროლის და ფინანსთა მინისტრის შესწორებებით და გადაეცეს დამფუძნებელ კრებას.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს კანცელარიის შტატები.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს კანცელარიის შტატებისა და ხარჯთ-აღრიცხვის პროექტი მოწონებულ იქნას და გადაეცეს დამფუძნებელ კრებას.

სესხი ლეჩხუმის ერობისთვის მედიკამენტების მისაცემათ.

გადაიდოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს განკარგულებაში 67,324 მ. სესხათ 10 მილიონიან ფონდიდან ლეჩხუმის სამაზრო ერობისთვის მედიკამენტების მისაცემათ. ეს თანხა დაუბრუნდეს აღნიშნულ ფონდს, როგორც კი შინაგან საქმეთა სამინისტროს განკარგულებაში გადაიდება სათანადო თანხა ეპიდემიასთან საბრძოლველათ.

სახალხო გვარდიის შესანახი ხარჯები.

გადაიდოს ყოველთვიურათ სამხედრო მინისტრის განკარგულებაში, ნაცვლათ 4 მილიონ მან. 15 მილიონი მან. სახალხო გვარდიის შესანახათ.

სათანადო დეკრეტის წარდგენა დამფუძნებელ კრებისათვის დაევალოს სამხედრო მინისტრს.

სენატორის რევიზია.

სამხედრო მინისტრის მოხსენება მიღებულ იქმნას და ეთხოვოს სენატს დანიშნოს სენატორი სამხედრო, სამოქალაქო, საზოგადო თუ კერძო დაწესებულებათა სარევიზიოთ თუ რამდენათ და როგორი სისწორით არის შესრულებული ამ უკანასკნელთაგან ჯარის შედგენა შევსების შესახებ და დეზერტირობის წინააღმდეგ დამფუძნებელ კრების და მთავრობის მიერ უკვე გამოცემული კანონ-დეკრეტები თუ ბრძანება განკარგულებანი.

შინაგან საქმეთა სამინისტროში.

ყაჩაღთა ბრბოს მოსპობა.

დუშეთიდან აუწყებენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს, 27 იანვარს ს. ჟინვალში მოკლულ იქნა ყაჩაღთა მეთაური ფიდო პაპიაშვილი და ამით მოისპო სრულიად ყაჩაღთა ერთი ჯგუფი.

მძარცველების დაჭერა.

გაძარცვეს ქალაქ ზუგდიდის კოოპერატივი „ვარსკვლავი" და წაიღეს 200,000 მანეთის საქონელი. მაზრის კომისარმა დაიჭირა ბოროტ-განზრახველნი ჯუჯუა და სორდია. ნაძარცვი საქონელი აღმოჩენილია.

ყაჩაღის მოკვლა.

თელავიდან აუწყებენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს, 24 იანვარს ღამით სოფელ ენისელში ყაჩაღები თავს დაესხნენ ადგილობრივ მასწავლებლის ხოსროშვილის ოთახს. სროლის დროს მოკლულ იქნა ერთი მილიციონერი. ყაჩაღებს გვარდია გამოედევნა. სოფელ კალაურის ბოლოზე ყვარელის გვარდიელების მიერ მოკლულ იქნა ცნობილი ყაჩაღი არჩილ ნიკუნიშვილი.

სომხურ გაზ. „პაჰაკ"-ის დახურვა.

შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხანაგის განკარგულებით დახურულ იქმნა სომხური ყოველდღიური გაზ. "პაჰაკი", რომელშიაც საქართველოს დამოუკიდებლობის საწინააღმდეგო წერილები იბეჭდებოდა.

გაზეთის სტამბა და რედაქცია დაბეჭდილ იქმნა, ხოლო ქაღალდი—ანგარიშზეა აღებული.

შრომის სამინისტროში

სურსათის მიღებისათვის.

შრომის სამინისტრო აცხადებს იმ მუშა-მოსამსახურეთა საყურადღებოთ, რომელთაც მიიღეს სახელმწიფო მომარაგების ფონდის სასურსათო ბარათები, რომ სურსათის მისაღებათ ისინი უნდა მიეწერნენ ქალაქის გამგეობის სასურსათო განყოფილების, მომხმარებელ საზოგადოების „ალორძინების", ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა ეკონომიური საზოგადოების და ოფიცერთა ეკონომიურ საზოგადოების ერთ-ერთ დუქანს, ან უნდა შეერთდენ ჯგუფებათ პირდაპირ ცენტრალურ საწყობიდან სურსათის მისაღებათ. დუქნების მისამართები ცალკე იქნება გამოცხადებული.

სიების მიღების დასრულება.

სასურსათო ბარათების მისაღებათ მუშა-მოსამსახურეთა ძირითადი სიების მიღება უკვე დასრულდა. დღევანდლამდე ჩაეწერა ტფილისში სხვა და სხვა 600 სახელმწიფო, საზოგადო და კერძო დაწესებულებათა და წარმოებათა 50,000 ზე მეტი მუშა-მოსამსახურე.

„მუშათა მაგიდისაგან."

„მუშათა მაგიდის" სასურსათო ბარათების განყოფილებამ აღმოაჩინა, რომ ზოგიერთი

პირები რამდენიმე სიაში ჩაწერილან და რამდენიმე სასურსათო ბარათი მიუღიათ. „მუშათა მაგიდა აფრთხილებს ასეთ პირთ, რომ თუ ნაც 10 თებერვლამდე ზედმეტ ბარათს არ წარმოუდგენს „მუშათა მაგიდას", მათი სასურსათო ბარათები გაუქმდება და ამნაირათ ისინი გამოირიცხებიან სახელმწიფო ფონდიდან.

იუსტიციის სამინისტროში

სტუდენტთა გამოცდა.

ა. წ. 20 იანვ. საგანგებო თათბირმა ბ. იუსტიციის მინისტრის თავმჯდომარეობით დაადგინა დაარსებულ იქმნას კომისია იმ სტუდენტთა გამოსაცდელად, რომელთაც მოსმენილი აქვთ 4 ან 3 კურსი იურიდიული ფაკულტეტისა, თუ აღნიშნული გამოცდისათვის მსურველ სტუდენტთა რიცხვი საკმაო აღმოჩნდა. ამიტომ საჭიროა თხოვნის დაუყონებლივ შემოტანა იუსტიციის მინისტრის სახელზედ, რომელშიაც აუცილებლად უნდა იქმნას აღნიშნული სახელის, მამის სახელის და მისამართის გარდა, რომელ უნივერსიტეტის რამდენი კურსი აქვს განვლილი, ჩაბარებულ საგნების აღნიშვნით. როდესაც საკმაო რიცხვი თხოვნებისა დაგროვდება, სამინისტრო გამოაცხადებს დროს, შეადგენს კომისიას და შეუდგება გამოცდებს.

სამხედრო მინისტრის დეპეშა

გაგრაში გენ. ართმელაძეს სამხედრო მინისტრმა გრ. ლორთქიფანიძემ შემდეგი დეპეშა გაუგზავნა:

„როგორც მიღებულ ცნობებიდან სჩანს, სოჭის ოლქში მომხდარა გლეხთა აჯანყება და იგი იზრდება. გბრძანებ რათა დაიცვათ უსასტიკესი ნეიტრალიტეტი და მოახდინოთ ფხიზელი დაცვა ჩვენი საზღვრებისა. ეცადეთ დაწვრილებით გაიგოთ საქმის ვითარება და ყველაფერი დროზე მომახსენოთ ხოლმე.

1920 წლ. 1 თებერვალი.

დამფუძნებელი კრება

30 იანვრის სხდომა.

(დასასრული).

მეორე შეკითხვა.

იმავე ფრაქციისაგან შემოსულია მთავრობისადმი შეკითხვა აფხაზეთში ქვეშევრდომობის კანონის განხორციელების შესახებ.

შეკითხვას ასაბუთებს გრ. ვეშაპელი, რომელიც აღნიშნავს, რომ დამფუძნებელ კრების მიერ 27 მაისს იყო მიღებული ქვეშევრდომობის კანონი, ეს კანონი აფხაზეთში გამოცხადებულია სავალდებულოდ 2 იანვ. 1920 წ., რაც დარღვევაა ჩვენი კანონისა და უცხოელებისათვის ხელოვნურად ვადის გაგრძელებას ნიშნავს. მე იმედი მაქვს, რომ კანონის ფორმალური დარღვევა მოსპობილი იქნება და მთავრობამ არ უნდა დაინახოს საჭიროდ უცხოელ ქვეშევრდომთათვის ხელოვნურად ვადის გაგრძელება.

პ. ჭიჭინაძე (შინ. საქ. მინისტრის ამხანაგი) ამ საკითხის შესახებ ჯერ საჭირო მასალები არ გვაქვს: რამდენათაც პირდაპირი მავთულით ლაპარაკით და აგრეთვე სხვა ცნობებით გამოვარკვიეთ საქმე, იქ მხოლოდ გამოცხადებული ყოფილა ჩვენი ქვეშევრდომობის კანონი ერთ რუსულ გაზეთში და ქუჩაში განცხადება ყოფილა გაკრული ამ ჩვენი კანონისა. გვაქვს ერთი საბუთი, რომლიდანაც ვღებულობთ, რომ აფხაზეთის კომისარიატი მიუწერს ადგილობრივ კომისრებს, რომ 27 მაისის კანონი სასტიკად იქნეს დაცული არჩევნების დროს. მეტი საბუთი, ჩვენ არა გვაქვს და ამიტომ არსებითად შეკითხვას პასუხს გავცემ შემდეგ.

თავმჯდომარე. თანახმად რეგლამენტისა და მინისტრის ამხანაგის განცხადებისა ეს შეკითხვაც შემდეგ გაირჩევა. ახლა უნდა დაუბრუნდეთ ისევ პირველ საკითხს სიტყვა ეკუთვნის ღლონტს.

თ. ღლონტი (აგრძელებს სიტყვას) კვლავ აღნიშნავს ბათუმის მნიშვნელობას ჩვენი ეკონომიურ-ფინანსიური მდგომარეობისათვის და სპეკულიაციის წყაროს მოსპობას. (ს. დემ. სკამებიდან. სპეკულიაცია მიზეზია თუ შედეგი ჩვენი ფინანსიური მდგომარეობისა) დღეს ისეა ეს საკითხები ერთმანეთს გადაბმული, რომ ძნელია გარჩევა თუ რომელია მიზეზი და რომელი შედეგი. სახალხო მეურნეობის განვითარება კოოპერატივების, ერობების და სხ. საზოგადოებრივი ორგანიზაციების საშუალებით და სპეკულიაციის ალაგმვა აი რა გამოასწორებს ჩვენს ფინანსებს.

ხ. ავალიანი (ფინანსთა მინისტრის ამხანაგი) ორატორებმა ახალი არაფერი სთქვეს, მათ გაიმეორეს ის, რაც არა ერთხელ უთქვამთ ამ ტრიბუნიდან, ეხლა მათი წყარო ამოწურულია, მაგრამ ჩვენ მაინც მივაქცევთ ზოგიერთ საკითხებს ყურადღებას.

აქ ღლონტმა განაცხადა, რომ მან არ იცის სად არის მიზეზი და სად შედეგი დღევანდელი ეკონომიური მდგომარეობისა. სწორედ ამის უცოდინარეობიდან გამომდინარეობს ისეთი მსჯელობა, როგორიც ჩვენ დღეს მოვისმინეთ. მართლა რა არის მიზეზი იმისა, რომ ფულის ფასი ეცემა, სპეკულიაცია იზრდება?—საერთოდ ცნობილია და მიღებული, რომ სპეკულიაცია იზრდება მაშინ, როცა საქონლის რაოდენობა მცირდება. პირიქით, როცა საქონლის რაოდენობა იზრდება, მაშინ ფულის ღირებულება მატულობს. თქვენ კარგათ იცით, რომ 4 წლის საერთაშორისო ომმა გაანადგურა წარმოება, შეარყია მთელი ევროპის ფინანსიური, ეკონომიური მდგომარეობა, შეარყია ღირებულება და, რა გასაკვირველია, ჩვენ მოვექცეთ ისეთსავე პირობებში, როგორშიაც დღეს ჩავარდნილია მთელი ევროპა, მსოფლიო. მთავრობამ კარგათ იცის, რომ ჩვენს ეკონომიურ მდგომარეობას გამოასწორებს სახალხო მეურნეობის აყვავება, მრეწველობა-წარმოების განვითარება და კიდევაც მისი მოქმედება ამ მხრივ არის მიმართული, მაგრამ ამ მოქმედების შედეგს, ნაყოფს ასე მალე ვერ დავინახავთ, ეს ხდება თანდათან, ერთბაშათ არ გაუმჯობესდება ეკონომიურ-ფინანსიური მდგომარეობა, როგორც ეს ღლონტს ჰგონია. ღლონტმა მოითხოვა ერთი წლის განმავლობაში ქაღალდის ბეჭდვის დაშლობა. ეს კი ყოველგვარ შესაძლებლობას აღემატება.

ფულის გაცემა არ არის საშიში, თუ ის ისევ ხაზინაში ბრუნდება გადასახადის, ან სხვა რაიმე სახით და ამგვარად არის ნორმალური ტრიალი. ღლონტი კი ფიქრობს, რომ გადასახადების გადიდება, ეს სპეკულიაციის ფეხ და ფეხ მიყოლა არისო. ეს კი არ არის მართალი. გადასახადის გადიდება ერთად-ერთი საშუალებაა ფულის ღირებულების სათანადო დონეზე შესაჩერებლად.

რაც შეეხება ემისიის გაგრძელებას, უნდა მოგახსენოთ, რომ ეს არ არის მარტო ჩვენი სენი, ეს მთელი მსოფლიოს სენია. ეს გამოწვეულია ეკონომიური წყობილების შეცვლით. ამ ეკონომიურმა წყობილებამ აიძულა ამერიკა, ინგლისი მიემართა ქაღალდის ფულისათვის და ჩვენც იძულებული ვართ ამას მივმართოთ. ამერიკაში ომამდე ტრიალში იყო 26 მილ. მან. ქაღალდის ფული, ეხლა კი 12 მილიარდის ქაღალდის ფული ტრიალებს. საფრანგეთში ომამდე 5 მილიარდის ქაღალდის ფული იყო ტრიალში, ეხლა კი 34 მილიარდი მანეთისაა.

რაც შეეხება ბათუმს, ჩვენც ვგრძნობთ, მაგრამ ეს ერთი დღის საქმე როდია, როგორც ეს ღლონტს ჰგონია, ეს მთავრობის საქმეა და მთავრობა კიდევაც მუშაობს ამ მიმართულებით.

შემდეგ ორატორი ეხება ჩვენი ფულის სისტემის შექმნას და ამბობს, რომ დღემდე ჩვენი დამოუკიდებლობა არ იყო ცნობილი, ჩვენს სახელმწიფოს არ ჰქონდა იურიდიული სახე და ამიტომ სესხს არ მოგვცემდენ, ეხლა კი პირობები შეიცვალა და ჩვენც ვაწარმოებთ მუშაობას სესხის აღების საქმეში და იმედი გვაქვს, რომ ახლო მომავალში ეს საკითხი დადებითად გადაიჭრება და ჩვენი ფულის სისტემა ამ ზე მოეწყობა, მაგრამ სესხს სარგებელი სჭირია და ჩვენ ვიცით, რომ მარტო სესხით არაფერი გაკეთდება, ამიტომაც იყო, რომ მთავრობა უკვე დაადგა ალებ-მიცემობის გზას, ის ჩაერია მრეწველობა-წარმოებაში და ხელს უწყობს მათი აღორძინების-განვითარების საქმეს. სწორეთ ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ ჩვენში შვიდი ქარხანა გაიხსნა, დაარსდა საზოგადოებები, მაგრამ სამწუხაროდ, ეს საზოგადოებები სპეკულიაციის გზით სიარულს ირჩევენ.

დასასრულ მინისტრის ამხანაგი აღნიშნავს, რომ ფულის ღირებულების აწევა საგსებით დამოკიდებულია ეკონომიურ მდგომარეობის სიძლიერესთან, ამ მხრივ მუშაობა დიდი სწრაფობს და შედეგის, ნაყოფის მიღებას დასჭირდება ერთგვარი დრო. ეს ემისია კი მიღებულ უნდა იქნას.

გრ. ვეშაპელი აღნიშნავს, რომ მონოპოლიის ქაღალდის ფულის საშუალებით განხორციელება დამღუპველ საშუალებად უნდა იქნას ცნობილი. მოხსენებაში ნათქვამია, რომ ამ ბონების ნაწილი მელიორაციაზე დაიხარჯება. თუ რამე დაიხარჯა მიწათმოქმედების მინისტრის გეგმით, ის აუცილებლად ზარალს მოგვიტანს. შემდეგ ორატორს საჭიროთ მიაჩნია ჯარის და გვარდიის ხარჯებში ეკონომიის დაცვა, სესხის აღების აუცილებლობა და საერთოდ ზომების მიღება ჩვენი ეკონომიურ-ფინანსიური მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ. მომხსენებლის უკანასკნელი სიტყვის შემდეგ დეკრეტი მიღებულ იქნა.

გ ჟურულის მოხსენებით უკამათოდ მიღებულ იქნა დეკრეტი სახალხო გვარდიისათვის ყოველ თვიურად 15 მილ. მან. გადადებისა 1 ოქტომბრიდან 1 მარტამდე.

პური საქართველოსთვის

საქართვ. რესპუბლ. გარეშე საქმეთა მინისტრმა იტალიის მისიის უფროსისაგან მიიღო შემდეგი ცნობა: ბ. მინისტრო, იტალიის გარეშე საქმეთა მინისტრის ამხანაგმა მისმა აღმატებულებამ გრაფმა სფორცამ მთხოვა გაცნობოთ შემდეგი:

სპეციალურ გემ „სოლუნტოზე", რომელიც ჩამოუყვანა ამიერ-კავკასიისთვის იტალიის სამოქალაქო მისიას, დატვირთული იქნება 500 ტონი ფქვილი, რომელსაც მეფის მთავრობა უთმობს საქართველოს მთავრობას საქართველოს მცხოვრებთა საჭიროებისათვის. მეფის მთავრობა უზომოდ სწუხს, რომ „სოლუნტო"-ზე ვერ დაიტვირთება დანარჩენი 500 ტონი, რომელიც გამზადებულია. მეფის მთავრობამ თავის თავზე მიიღო მხარი დაუჭიროს ეკონომიურ საბჭოს წინაშე თხოვნას საქართველოს სურსათით დაკმაყოფილების შესახებ. „სოლუნტო" მოვა დაახლოებით თებერვლის თორმეტს.

იტალიის სამოქალაქო მისია, უკანასკნელად

საქართველოს კონსტიტუციისთვის.

არის ისეთი კანტონები შვეიცარიის კონფედერაციაში, სადაც წარმომადგენლობითი დემოკრატიის სისტემაა დაარსებული. მაგრამ ეს წარმომადგენლობითი სისტემა ძალიან შეზღუდულია პირდაპირი დემოკრატიის ჩარევით. ხალხის პირდაპირი ჩარევის ფორმებია რეფერენდუმი და ინიციატივა.

რეფერენდუმი არის ხალხის შეკითხვა პარლამენტის მიერ მიღებული კანონის დასადასტურებლად და დასამტკიცებლად. ასეთ შემთხვევაში არსებითათ და ფორმალურადაც პარლამენტის მიერ მიღებული კანონი კიდევ არ კანონობს, ის მხოლოდ კანონ-პროექტია, რომელიც გადაეცემა ხალხს დასტურისათვის. თუ უმრავლესობამ მოიწონა ეს პარლამენტში გატარებული კანონი—კანონ-პროექტი, მხოლოდ მაშინ ხდება იგი კანონად და ძალაში შედის.

მაგრამ რეფერენდუმი ორგვარია. ერთია რეფერენდუმი სავალდებულო, ხოლო მეორე რეფერენდუმი არასავალდებულო, ფაკულტატური. სავალდებულო რეფერენდუმი მაშინ, როცა პარლამენტის მიერ მიღებული ყველა კანონი აუცილებლად უნდა გადაეცეს ხალხს შესაკითხავად და დასადასტურებლად. არასავალდებულო რეფერენდუმი მაშინ არის, როდესაც პარლამენტის მიერ მიღებული კანონი გადაეცემა ხალხს შესაკითხავათ და დასადასტურებლად, თუ განსაზღვრულ დროში ამას მოითხოვს მოქალაქეთა განსაზღვრული რაოდენობა. დამახასიათებელია, რომ ზოგან ზოგიერთი კანონები, მაგ. ფინანსიური, ექვემდებარება სავალდებულო რეფერენდუმს, და დანარჩენი კანონები კი არასავალდებულო რეფერენდუმს. თითქმის ყველგან ცხადია საკონსტიტუციო კანონის მიღება ყოველთვის სავალდებულო რეფერენდუმს ემორჩილება.

რაც შეეხება ინიციატივის უფლებას, იგი უფლებაა ხალხის პირდაპირი საკანონმდებლო თაოსნობის. მოქალაქეთა განსაზღვრულ რიცხვს უფლება აქვს ყოველთვის წარუდგინოს პარლამენტს განსახილველად და მისაღებად, ესა თუ ის საკანონმდებლო წინადადება და კანონ პროექტი. ბერნის კანტონში შეიძლება კონსტიტუციის რევიზია მოხდეს 8000 მოქალაქის მოთხოვნით. ციურიხის კანტონში 5000 მოქალაქეს შეუძლია მოითხოვოს ყოველი კანტონალური კანონის გაუქმება ან შეცვლა, და თუ ამ მოთხოვნას არ ემხრობა კანტონალური პარლამენტი (საბჭო), კითხვა პირდაპირ ხალხს გადაეცემა გადასაჭრელად.

ზოგან შემოღებულია ვადის გასვლამდე დეპუტატის რწმუნებულობის გაუქმება, თუ ამას მოითხოვს ამომრჩევლების განსაზღვრული რაოდენობა. ზოგან შეიძლება ვადის გასვლამდე მოხდეს მთელი პარლამენტის განახლება ამომრჩეველთა განსაზღვრულ ნაწილის გადაწყვეტილებით. მთავრობას წარმომადგენლობითი სისტემის კანტონებში ირჩევს ან საკანონმდებლო კრება ან პირდაპირ ხალხი. მთავრობას ჰყავს თავმჯდომარე, არჩეული მხოლოდ ერთი წლით. რა თქმა უნდა არც კანტონებში და არც საკავშირო სახელმწიფოში, კონფედერაციაში, აღმასრულებელ ხელისუფლებას, მთავრობას არ აქვს უფლება დაითხოვოს საკანონმდებლო დაწესებულებანი, რომელნიც ხალხის მუდმივი ზედამხედველობის და კონტროლის ქვეშ, აღჭურვილნი არიან უმაღლესი უფლებით. (ე. ფლანდენი. Institutions Folitqus del' Europe centemporaine, ტ. III გვ. 120—122).

შვეიცარია ფედერატიული სახელმწიფოა, შესდგება ოცდახუთი პატარა სახელმწიფოსაგან, კანტონებისაგან, რომელთა შესახებ გაკვრით ვილაპარაკეთ ზევით. აქ დემოკრატია მეფობს, როგორც ძირს კანტონალურ ცხოვრებაში, ისე ზევით კონფედერაციაში. შვეიცარიაში საკანონმდებლო ხელისუფლება ეკუთვნის საკავშირო ანუ ფედერალურ კრებას, რომელიც ორი პალატისაგან შესდგება: კანტონალური საბჭო (კანტონთა წარმომადგენლობა) და ნაციონალური საბჭო (მთელი შვეიცარიის ხალხის წარმომადგენლობა). აღმასრულებელი ხელისუფლება ეკუთვნის ფედერალურ საბჭოს (მთავრობას), რომელსაც ირჩევს ფედერალური კრება შვიდი წევრისაგან სამი წლის ვადით. ერთს ამ შვიდთაგანს მთელი შვეიცარიის კონფედერაციის პრეზიდენტად ირჩევს ფედერალური კრება ანუ პარლამენტი მხოლოდ ერთი წლის ვადით. ის არის ამავე დროს თავმჯდომარე ფედერალური საბჭოსი ანუ მთავრობის და ხელმძღვანელობს საგარეო საქმეთა სამინისტროს. ერთი და იმავე პირის არჩევა პრეზიდენტად და მაშასადამე მთავრობის თავმჯდომარედ ზედიზედ შეუძლებელია.

შვეიცარიის პრეზიდენტის თანამდებობა უფრო საპატიოა, ვიდრე რაიმე განსაკუთრებული უფლების და უპირატესობის მატარებელი, როგორც ეს არის ამერიკის შეერთებულ შტატებში ან საფრანგეთში, სადაც პრეზიდენტები თავის ძალა-უფლებით კონსტიტუციონურ მეფეებს არ ჩამოუვარდებიან. მთავრობის წევრებს ცალკ ცალკე ირჩევენ, სწორედ საქმიანი არაპარლამენტარული სამინისტრო, რომელიც პოლიტიკურ პასუხისმგებლობისაგან თავისუფალი და ნდობა-უნდობლობის გამოცხადების ცვალებადობას არასოდეს არ განიცდის. აქ აღმასრულებელი ხელისუფლება გამომდინარეობს საკანონმდებლო კრებიდან, რომელსაც იგი ემორჩილება. მთავრობას და პარლამენტის ურთიერთობაში შეთანხმების და ხელისუფლებათა კოორდინაციის პრინციპს კი არ აქვს ადგილი როგორც ეს ამერიკულ დუალისტურ დემოკრატიაშია, არამედ ბატონობს პრინციპი. ხელისუფლებათა მთავრობა ემორჩილება ყველაფერში სუბორდინაციას, პარლამენტს.

როგორც ხედავთ, შვეიცარიაში წარმომადგენლობითი დემოკრატია ყოფილა. მაგრამ თუ ჩვენ მაინც შვეიცარიულ დემოკრატიას პირდაპირ დემოკრატიასთან ვათანაბრებთ, ეს იმიტომ, რომ ჯერ მართლა პირდაპირი დემოკრატია შვეიცარიის კანტონებშია განხორციელებული და მეორედ რეფერენდუმში და ინიციატივა, რომელიც კონფედერალურ სფეროშია შემოღებული, ფაქტიურათ ძალიან აახლოვებს შვეიცარიის წყობილებას პირდაპირ დემოკრატიასთან. ასეთია მოკლედ შვეიცარიულ დემოკრატიის მთავარი დამახასიათებელი კონსტიტუციონური თვისებანი.

ახლა ვკითხოთ: შეიძლება ყველა ეს დამახასიათებელი თვისებანი შვეიცარიული დემოკრატიისა უცვლელად გადმოვიტანოთ ჩვენი რესპუბლიკის სახელმწიფოებრივ ცხოვრებაში და მივაკუთნოთ საქართველოს კონსტიტუციას? ვფიქრობთ, რომ არ შეიძლება.

წმინდა დემოკრატიულ კანტონებზე უკვე გვქონდა ლაპარაკი. არც სხვა კანტონების მაგალითების პირდაპირი გადმოღებით წავალთ შორს ჩვენს პოლიტიკურ აღმაშენებლობაში. სავალდებულო რეფერენდუმი საკანონმდებლო მოღვაწეობას გააჩანაგებს და ჩვენს დემოკრატიას სარგებლობის ნაცვლად მავნებლობის მეტს არას მოუტანს. თვითონ შვეიცარია ფედერატიული რესპუბლიკაა (კონსტიტუცია ხმარობს კონფედერაციას), ამიტომ მაინც და მაინც გასაკვირველიც არა არისრა, თუ შვეიცარიის ფედერატიული ტანისამოსი სავსებით არ მოადგეს ჩვენი რესპუბლიკის პოლიტიკურ სხეულს.

გარდა ამისა შვეიცარიის მთავრობა თავის ხასიათით პოლიტიკური მთავრობა არაა. პარლამენტარული სოლიდარული პასუხისმგებლობა მან არ იცის. მისი პოლიტიკა თუ პარლამენტმა არ მიიღო ან მის მიერ შემო-

მიღებულ ცნობით, შესდგება 40 კაცისაგან, გარდა ამისა მათ მოჰყვება ოცი კაცი მისიის სამახურად და იმ ავტომობილების სამუშაოდ, რომელიც მისიას თან მოაქვს.

მიიღეთ პატივისცემა და სხვა.

გენერალურ შტაბის პოლკოვნიკი, მისიის უფროსი გაბბა.

ზანგეზურის გარშემო

სომხეთის რესპუბლიკის გარეშე საქმეთა მინისტრმა ხატისოვმა შემდეგი შინაარსის ნოტა გაუგზავნა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის გარეშე საქმეთა მინისტრს: 27 იანვარი, 1920 წ. № 477 აზერბაიჯანის რესპუბლიკის გარეშე საქმეთა მინისტრს.

თქვენი 22 იანვრის ნოტის № 301 საპასუხოთ მაქვს პატივი გაცნობოთ თქვენ, რომ სომხეთის მთავრობას დღემდე არ მიუღია არავითარი ცნობები, რომლებიც ამტკიცებდენ თქვენს ნოტაში მოყვანილ ფაქტებს. ყოველ შემთხვევაში სომხეთის მთავრობამ დეპეშით განკარგულება გასცა ზანგეზურში, რათა მიღებულ იქნას სასწრაფო ზომები არეულობის დაუყოვნებლივ შესაწყვეტად და წამქეზებელთა დასაპატიმრებლათ. მთავრობა გთხოვთ დაწვრილებით გადმოსცეთ მას ამ საკითხის გარშემო ცნობები, რომლებიც თქვენს განკარგულებაში არის იმ სოფლების ჩვენებით, სადაც თქვენ მიერ აღნიშნულ მოვლენებს ქონდა ადგილი. გარწმუნებთ, რომ ჩემი მთავრობა თავის მოქმედებაში ყოველთვის ხელმძღვანელობდა სადაო საკითხების მშვიდობიანათ გადაწყვეტის პრინციპით და ეხლაც სავსებით მხარს უჭერს ამ პრინციპს, ისევე როგორც მზათაა პირნათლათ შეასრულოს 1919 წ. 23 ნოემბრის შეთანხმებით დაკისრებული ვალდებულებანი.

აჯანყება შავი ზღვის გუბერნიაში.

სარწმუნო წყაროებიდან გავიგეთ, რომ აჯანყება მოხალისეთა წინააღმდეგ შავი ზღვის გუბერნიაში დაწყებულა 27 იანვრიდან. ლომით, ერთსა და იმავე დროს აჯანყება მომხდარა ადლერში, ხოსტაში და სხვაგან.

აჯანყებულთა მხარეზე გადასულა საქართველოს ფრონტის წინააღმდეგ მდგომი მოხალისეთა ბატალიონი, ისე კი ყოველ დღე გადადიოდენ მოხალისეთა ჯარების ნაწილები აჯანყებულთა მხარეზე. ცხარე ბრძოლის შემდეგ აჯანყებულებს აუღიათ ადლერი, ხოსტა და რამდენიმე სოფლები. მოხალისენი სოჭისაკენ გაქცეულან. სოჭიც ალყა შემორტყმულია აჯანყებულების მიერ. აჯანყებულებს ხელთ უგდიათ მოხალისეთა მთელი ბატარეა 4 ზარბაზნით. 25-მდე ტყვის მფრქვეველი, უამრავი პატრონები და სხვა სამხედრო მასალები. აჯანყებულთა მიერ დაჭერილ ადგილებში ყველგან ჩინებული წესრიგია.

მუნიციპალური ცხოვრება.

ლანჩხუთის ქალაქის საბჭოში.

ქალაქის გამგეობის მესამე წევრად არჩეულ იქნა ხმოსანი კონსტანტინე შავარდენის ძე წილოსანი.

— 1920 წ. იანვრიდან დაენიშნათ ჯამაგირები: ქალაქის მოურავს 5.000 მან., მის მოადგილეს 4 000 მან., გამგეობის წევრს 3 500 მან 1919 წ. დეკემბრიდან ბუღალტერს 2 000 მან., ტეხნიკოსს 2.500 მან., საქმის მწარმოებელს 1.200 მ., მანქანაზე მომუშავეს 1.000 მ., დარაჯს 1.200 მ., ქალაქის აგენტს 1.350 მ., მეეზოვეს 1.000 მ., კაპელმეისტერს (მუსიკის მასწავლებელს) 2.000 მან., სამკითხველოს მეთვალყურეს 600 მ., ქალაქის მაღაზიის გამგეს 2.000 მ., ნოქარს 500 მ., მაღაზიის მოლარეს 1.000 მ., მილიციის შემადგენლობას: მილიციის უფროსს 2.000 მ., მის თანაშემწეს 1.700 მ., მილიციონერს (9) 1.300 მ., მილიციის სამართველოს საქმის მწარმოებელს 1.300 მან., დამტარებელს სამმართველოსას 1.000 მან., საკანცელარიო ხარჯები და სხვა, გათბობა, განათება მილიციის სამმართველოსი 800 მ., 1920 წ. 15 იანვრიდან ელექტრონის სადგურის უფროს მექანიკს 4.500 მ., მონტიორებს (2) 4 000 მან., მუშას 2.000 მ. მოწაფეს 1.200 მანეთი.

— თანახმად წარმოდგენილ პროექტისა შეკეთდეს ლაშის ღელის ეხლანდელი კლაპოტი და გამგეობა ეხლავე შეუდგეს მუშაობას. თუ საჭიროება დარჩეს ახალი ხიდის გაკეთება—აღიძრას შუამდგომლობა გზის სამმართველოს წინაშე, რათა მან იკისროს ხიდის გასაკეთებელი ხარჯები.

— გამოეცხადოს მადლობა ქალაქის გეგმის და რიონის ნაპირების გადაღებაზე მომუშავეთა წყებას მეყაითი და დაუღალავი მუშაობისათვის,—ეს დადგენილება ეცნობოს ქალაქთა კავშირს.

— ქალაქის მხარეს მდებარე მთის ფერდობზე აკრძალულ იქნეს ტყეების გაჭრა და ხვნა-თესვა. შემოღებულ იქნას გზების გასაკეთებლად და მდინარეების ნაპირების გასამაგრებლად მუშაობის საწარმოებლად ნატურალური ბეგარა.

— უკანასკნელ ვადათ სანიტარული გადასახადის შემოტანისა მიღებულ იქნა 20 თებერვალი.

ტანილი კანონ-პროექტი უარჰყო, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მთავრობამ ამაში დაინახოს პოლიტიკური უნდობლობა და მყისვე გადადგეს. სრულიადაც არა. მას შეუძლია აუშფოთებლად განაგრძოს თავის საქმიანობა კანონით დადგენილი ვადის (3 წლით) გასვლამდე. აქ მთავრობის წევრები ვადით არჩეული უმაღლესი მოხელენია, საქმიანი ამსრულებლები პარლამენტის ნება სურვილების და პოლიტიკის.

ასეთი სისტემა მთავრობის და პარლამენტის ურთიერთობისა ჩვენთვის მისაღები არ არის. ჩვენ სულ სხვა საერთაშორისო გარემოებაში ვიმყოფებით, სულ სხვა კულტურულ და სოციალურ განვითარების დონეზე ვდგევართ. სახელმწიფოებრივად ახლა ვმაგრდებით. გვეჭირვება მაგარი, პოლიტიკური, კოლექტიური პასუხისმგებლობით შეკრული მთავრობა. მთავრობა როგორც სხვა და სხვა დეპარტამენტის უბრალო გამგეთა კრებული, რაგინდ ნიჭიერი და წინდახედულნი იყვნენ ეს გამგენი, აღმასრულებელ ხელისუფლებად თანამედროვე ისტორიულ პირობებში საქართველოს ვერ გამოადგება. ამას ჩვენში ყველა დაკვირვებული პოლიტიკოსი გრძნობს.

ისიც სათქმელია, რომ ჩვენი ჩვეულებითი უფლებით და კონსტიტუციური პრაქტიკით, რომელსაც ვაწარმოებთ ეს მეორე წელიწადია, შვეიცარიული სისტემა არ დამკვიდრდა. ჩვენ პარლამენტარული მთავრობა გვყავს, რომელიც პოლიტიკურად პასუხსმგებელია დამფუძნებელი კრების წინაშე. მთავრობის შედგენაც სულ სხვანაირი წესით ხდება აქ.

დამფუძნებელმა კრებამ 1919 წ. მარტის 14 მიიღო დეკრეტი საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის შედგენისა. ამ დეკრეტით ევალება დამფუძნებელ კრების წევრს ნოე ჟორდანიას საქართველოს მთავრობის შედგენა მისივე თავმჯდომარეობით. დეკრეტი აგრეთვე აღიარებს, რომ „მთავრობის თავმჯდომარე იმავე დროს საქართველოს რესპუბლიკის უმაღლესი წარმომადგენელია".

ამ ნაირათ დამფუძნებელი კრება ირჩევს პრემიერს, რომელიც იწვევს დანარჩენ მინისტრებს თავის შეხედულებისამებრ. ეს საქართველოს პარლამენტის კონსტიტუციური პრაქტიკის გაგრძელებაა. მხოლოდ საქართველოს პირველი დროებითი მთავრობა ნ. ზ. რამიშვილის თავმჯდომარეობით, ეროვნულ საბჭოს მიერ არჩეული დამოუკიდებლობის გამოცხადების დღეს, იყო სხვა წესით შემდგარი. ამ მთავრობის წევრები საბჭომ ცალ ცალკე აირჩია. შემდეგ როცა ნ. ნ. ჟორდანია იქნა მთავრობის თავმჯდომარედ არჩეული შემოვიდა და გამტკიცდა პრემიერული სისტემა. ეს სისტემაა გაბატონებული დღეს და არავითარი საბუთი არა გვაქვს ვიფიქროთ, რომ იგი შეიცვლება ახლო მომავალში.

თუ დავუკვირდებით, საქართველოს მთავრობის და საკანონმდებლო დაწესებულებათა ურთიერთობის პრაქტიკა განსხვავებულ მაგალითს წარმოადგენს.

ჩვენს სახელმწიფოებრივ პრაქტიკაში პოლიტიკური სამინისტროს მთავარი ელემენტები გაბატონდა. პარლამენტარული პასუხისმგებლობა—უმთავრესი დამახასიათებელი თვისება პარლამენტარიზმისა—ფაქტია. ყოველივე ეს მოგაგონებთ ფრანგული ტიპის პარლამენტარულ დემოკრატიას. მაგრამ საკონსტიტუციო პროექტით განზრახული რეფერენდუმ ინიციატივით, თავმჯდომარის ყოველწლიური არჩევით, მთავრობის თავმჯდომარის იმავე დროს მთელი რესპუბლიკის წარმომადგენლის როლის მინიჭებით, ერთი და იმავე პირის მთავრობის თავმჯდომარის ადგილზე ზედიზედ აურჩევლობით და სხ. კონსტიტუციის პროექტი რამდენიმედ აახლოებს ჩვენს მდგომარეობას შვეიცარიულ დემოკრატიასთან.

პ. საყვარელიძე.

(შემდეგი იქნება).

თუთუნის ქარხნის რევიზია.

კომისიამ, რომელშიაც შედიოდენ წარმომადგენლები: ვაჭრობა-მრეწველობის, შინაგან საქმეთა სამინისტროსი და შრომის კომისარი დაასრულა რევიზია ტფილისში არსებულ თუთუნის ქარხნებისა. კომისიის მიზანი იყო გამოერკვია მიზეზები უკანასკნელ ხანებში ქარხნებში გახშირებულ ცეცხლის გაჩენისა. დათვალიერებამ ცხადჰყო, რომ ბევრ ქარხნებში არ არის შესაფერისად მოწყობილი და დაცული თუთუნის საწყობები, აგრეთვე ბევრ ადგილას აღმოჩნდა ისეთი საწყობები, რომლის პატრონს არ აქვია საჭირო ნებართვა სადაც ჯერარს მათ გასახსნელად, ამის გამო კომისიამ აუცილებლად საჭიროდ აღიარა ახლო მომავალში გამოცემულ იქნას წესდება თუთუნის ქარხნებში საწყობების გახსნისა და დაცვის შესახებ.

კომისიამ დაათვალიერა აგრეთვე თამბაქოს ფერცლის 10 საწყობი, ამ ჟამათ ტფილისში 30 ასეთი საწყობი არსებობს, რომელშიც არის 180,000 ფუთი ფერცლი თამბაქო. კომისიას მოახდენს აგრეთვე რევიზიას დანარჩენ 20 საწყობისას. კომისია საჭიროთ სთვლის აგრეთვე აიკრძალოს თუთუნის ქარხნების გახსნა კერძო საცხოვრებელ ბინებში, როგორც ეს უკანასკნელ ხანებში არის ტფილისში.

კომისიამ დაათვალიერა სულ 11 ქარხანა და აღმოაჩინა, რომ ყველა ქარხნებში, დიდძალი ფერცილი თუთუნი ინახება. კომისიამ გააფრთხილა ქარხნების ადმინისტრაცია, რათა ყოველდღე მუშაობის გათავების შემდეგ დათვალიერებულ იქნას ქარხანა.

ზოგიერთ ქარხნებში აღმოჩნდა, რომ ნაწილი მანქანებისა საჭირო მასალების უქონლობის გამო სრულად არ მოქმედებენ, რაიც იწვევს ნაწარმოების ბაზარზე სიმცირეს და მათ გაძვირებას, აგრეთვე განზრახულია ახალი ქარხნების გახსნა, მაგრამ მასალების უქონლობის გამო მეტად გვიანდება. კომისიამ დაადგინა, ეთხოვოს მთავრობას ყურადღება მიაქციოს ასეთ გარემოებას და დახმარება აღმოუჩინოს თუთუნის ქარხნებს მფლობელთ ქაღალდის მიწოდებით და სხვა მასალებით.

ქურდების დაპატიმრება

ერთი კვირის წინეთ შინ. საქ. სამინისტროსთან არსებულ განსაკუთრებულ რაზმს აცნობეს, რომ ამიერ კავკასიის კოოპერატივთა კავშირის საპნის ქარხნიდან სისტემატიურად იპარავენ საპონს, რის შესახებ ქარხნის ადმინისტრაციამ არაფერი იცის. რაზმის უფროსმა მიანდო ეს საქმე თავის თანამშრომელს ოსიძეს, რომელმაც იქვე დააპატიმრა ქარხნის დარაჯი ლოსკუტოვი. ლოსკუტოვი ქურდობაში გამოტყდა და დაასახელა ამ საქმეში მონაწილენი ქარხნის მუშები ოგანეზოვი, ანიკინი და ტრანკიშვილი, რომლებმაც განაცხადეს, რომ 2 თვის წინეთ მათ დაედვათ ვალი მოვაჭრის სეხპოზოვის (600 მ.) სეხპოზოვმა ურჩია მათ ფულის მაგიერ მოეპარათ საპონი და მისცენ მას. მუშები ასეც მოიქცნენ, რის შემდეგ სეხპოზოვმა განუცხადა მუშებს, რომ თუ ისინი ყოველ დღე არ მიუტანენ მას 2—3 ფუთ საპონს, ის გასცემს მათ. შეშინებული მუშები სისტემატიურად იპარავდენ საპონს და აძლევდენ მას 8—9 საათის შუა. სეხპოზოვი საპონს ყიდდა სხვა და სხვა პირებზე და ფულის მცირე ნაწილს მუშებს აძლევდა. ყველა დამნაშავენი გადაეცენ მეხუთე უბნის გამომძიებელს.

დეპეშები.

(საქართვ. დეპეშათა სააგენტო).

ფრანგული პრესა.

უმაღლეს საბჭოს ნოტაზე სამხრეთ-სლავიის პასუხი ადრიატიკის საკითხის შესახებ, არც უარს და არც თანხმობას შეიცავს. როგორც ჩანს მათ სურთ დრო მოიგონ. სამხრეთ-სლავიის მთავრობა ითხოვს, რათა მას საშუალება მისცენ გაეცნოს ასეთ დიდმნიშვნელოვან წინადადებებს. შემდეგ ის აცხადებს, რომ სავსებით მათ არ შეუძლიათ მიიღონ ის დებულებანი, რომელნიც გამომუშავებული იყო პარიზში, განსაკუთრებით ფიუმეს, ზარისა და კუნძულების ევაკუაციის შესახებ. რადგანაც ბელგრადში ოპოზიცია არსებობს, ამიტომ ძნელია თქვენ მიერ წამოყენებული პირობები მივიღოთ.

ინგლისური წყაროდან გამოგზავნილ დეპეშით თანახმად ჩეხო-სლოვაკიის ჯარებს კოლჩაკი ბოლშევიკებისათვის გადაუციათ. ამის გამო მილერანმა პასუხი მოსთხოვა ჟანენს.

ლოიდ ჯორჯი, მილერანი და ნიტი შეიკრიბენ ლონდონში იმ მიზნით, რომ გამოარკვიონ რა ზომების მიღება იქნება საჭირო, რათა ომის კანონების დარღვევაში დამნაშავენი გაასამართლონ და იმ მიზნით, რომ საერთაშორისო ფინანსიურ მდგომარეობას გაეცნონ.

გაზეთები ირწმუნებიან: ლონდონში მომხდარ „სამის" სხდომაზე საბოლოოდ პრინციპიალურად გამორკვეული იქნება ოსმალეთის საკითხი. რაც შეეხება ოსმალეთთან საზავო ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერას—ეს მოხდება პარიზში.

პარასკევს, დეპუტატთა პალატაში დიდი პოლიტიკური კამათი იყო მთავრობის საერთო პოლიტიკაზე, რომლის შესახებაც განცხადება გააკეთა მილერანმა, პალატამ დასვა საკითხი მთავრობისადმი ნდობის შესახებ და 510 ხმით 70 ს წინააღმდეგ მას ნდობა გამოუცხადა.

ამ მოკლე ხანში ჩინეთის მისია ხან-სუ-ხის მეთაურობით ვარშავაში ჩავა.

1920 წლისათვის დაინიშნა უმაღლეს სამხედრო საბჭოს წევრებათ საფრანგეთის მარშლები: ჟოფრი, ფოში და პეტენი, დივიზიის გენერლები: გუმბერი, მეტრი, ბერტელო, გიიომა, ნიველი, მანჟენი, დებენეის, ბუშერონი, დაბუასუდი, დეგუტე და ბიუა. საფრანგეთის მარშალი პეტენი 1920 წ. შეასრულებს უმაღლეს სამხედრო საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგის მოვალეობას.

საფრანგეთის მთავარი შტაბის უფროსმა გენერალმა ბიუამ გამოსცა წიგნი „ლუდენდორფის" სათაურით, სადაც ამტკიცებს: გერმანიის ჯარს, რომ იარაღი არ დაეყარა, მას მოუვიდოდა ისეთი მარცხი, რომელსაც პრეცედენტი არ ექნებოდაო. გერმანიის პოლიტიკის ხელმძღვანელთ, რომ 19 ნოემბრის ოქმისათვის ხელი არ მოეწერათ ჩვენ ჩაგვვარდებოდა კიდევ მრავალი ათასი კაცი და ზარბაზანი.

იტალიის ცნობები.

ბუენოს აირესიდან იუწყებიან: გენუა-ვალპარაიზოს იტალიურ ახალი სანაოსნო ხაზის დაარსებამ ჩილში დიდი კმაყოფილება გამოიწვია, რადგანაც ამაში ჩილის მცხოვრებნი უყურებენ იტალია-ჩილის კომერციულ დამოკიდებულების გაძლიერებას.

ქაიროდან იუწყებიან: მაჰაგოს ძლიერმა უფროსმა ჰასანმა, იტალიის ახალშენთა მინისტრის კირენაიკში მისვლის გამო, ტრიპოლის იტალიელებს მიმართა წერილით, სადაც დიდის სიამოვნებით ეგებება ლიბიაში გამოცხადებულ თავისუფლებას. ჰასანი ლოცავს იტალიას და ყველაფერში მას თავის დახმარებას პირდება.

ფრანგული ცნობები.

პოლესის სექტორში, ამ სამი დღის განმავლობაში პოლონელებმა ხელთ იგდეს ზარბაზანი თავისი მოწყობილობით, 12 მიტრალიეზა, 120 ტყვე, 60 ცხენი, 8 მოძრავი სამზარეულო, ერთი პარკი და ინსტრუმენტები.

ავსტრიის ფინანსიური მდგომარეობა. საბიუჯეტო კომისიის სხდომაზე სახელმწიფო მდივანმა რეიხმა განაცხადა, რომ მთავრობა ყოველ ღონეს ხმარობს, რათა დაარსოს ახალი ემისიური ბანკი, თუ კი უცხოეთის სესხი ამის საშუალებას მოგვცემსო. სხვა და სხვა ქვეყნებთან სესხის შესახებ მოლაპარაკება ჯეროვნათ მიდის. ჰოლანდიასთან დაწყებული მოლაპარაკება ჯერ არ დამთავრებულა. მთავრობა ამზადებს შინაურ სესხს სამხედრო სესხისა და დეფიციტის დასაფარავადო.

როდესაც მაიერმა თავის რწმუნებულობის ბარათი მილერანს ჩააბარა-მან სურვილი გამოსთქვა საფრანგეთ-გერმანიას შორის ნორმალურ დამოკიდებულობის აღდგენისა. მილერანი სიამოვნებით მიეგება ამ განცხადებას, მაგრამ შენიშნა, რომ ვერსალის ხელშეკრულების ზოგიერთი პირობის ასრულების დროს გერმანიას ბოროტი ძალა ამოქმედებსო. ამაზე მაიერმა უპასუხა, რომ ბერლინის მთავრობას წინ ეღობება მატერიალური და მორალური დაბრკოლებანიო.

მოწოდება

ქართველო ხალხო! ყველა პატივისმცემელს!

თებერვლის 15 ს იმართება დავით კლდიაშვილის იუბილე. 30 წლის განმავლობაში ჩვენი ძვირფასი ბელეტრისტი ქართველი ხალხის კულტურულ ინტერესებს ემსახურებოდა. როდესაც საქართველოს მზე არ იყო ისეთი ბრწყინვალე, როგორც დღეს—დავით კლდიაშვილი სხვა ჩვენ მწერლებთან ერთად გამოვიდა სალიტერატურო ასპარეზზე და თავისი ლიტერატურული შემოქმედებით ხალხის სიბნელეს მედგრად შეებრძოლა.

ყველამ იცის, რომ მისი ნაწარმოებნი ქართველი ხალხისათვის დიდ ღირებულებას წარმოადგენს. იგი ერთად ერთი და თავისებუ-

რით ჩვენ სწრაფობაში, მან სავსებით გადაშალა ქართველი ხალხის გული, [illegible] ნიჭის თავისი შემოქმედებითი [illegible] გაიშალა.

ქართველი ერი მუდამ იბრძოდა თავის არსებობისათვის. ჩვენმა ერმა თვით [illegible] საქართველოსათვის თავდადებულად იბრძოდა.

დღეს, როდესაც [illegible] ჩვენ გულს, [illegible] საქართველოს [illegible] მისი მომავლის [illegible] მიხსნისათვის.

დღეით ქართველი საქართველოს ბრძოლის ველზე [illegible].

30 წელი [illegible] რომ საქართველოს [illegible] ერთი დღით ზედმეტი არ გამართვის.

ჩვენ [illegible] საქართველოს [illegible] ქართულ ჯარის, [illegible] 15 წ. [illegible].

[illegible] 15-ის [illegible] ქართველი [illegible].

საოლქო კომისია [illegible] ქართველი [illegible] ("მიმართვა").

[illegible] და ყველა [illegible] ქართველი ხალხი!

[illegible] კომისია.

მილოცვები

საქართველოს [illegible] ... მიიღო მილოცვები და წერილები შემდეგი პირებისა, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებისაგან:

ფოთიდან: [illegible]

გაგრიდან: [illegible]

ბათუმიდან: [illegible]

ზუგდიდან: [illegible]

ქუთაისიდან: [illegible]

ხონიდან: [illegible] ... სოხუმის საოლქო და საქალაქო კომიტეტი.

გაგრიდან: ქალაქის საბჭო, გაგრის ფრონტზე ყოფილი ტელეგრაფის მოსამსახურენი.

ბათუმიდან: ბათუმში მცხოვრებ აჭარელ მაჰმადიანთა ახალგაზრდობა, ბათუმში დროებით მცხოვრები ქართველი მწერლები.

ფოთიდან: ქალაქის თვითმმართველობა.

ხელოვნება

კომ. ნ. სულხანიშვილის ხსოვნა. ქართული სამუსიკო საზოგადოება ამ ახლო მომავალში, სახ. თეატრში გამართავს კომპოზიტორ ნიკო სულხანიშვილის ხსოვნის აღსანიშნავად დიდ საღამოს. პროგრამა იქნება შემდეგი განსაკუთრებით განსვენებულის ნაწარმოებიდან. კაპელლა უკვე შეუდგა მის ნაწარმოებთა შესწავლას. სხვათა შორის საღამოზე შესრულებულ იქნება განსვენებულის უკანასკნელი თხზულება რომანსი „ის ზღვალო" და არია ოპერა: „პატარა კახელი"; დაიგვიანეს ჯერ არსად სმენია" და სხვა.

—

პოეტ ივანეს თუმანიანის წიგნი. გამოვიდა სომეხთა პოეტ ოვანეს თუმანიანის ლექსების წიგნი. წიგნი 30 მანეთად იყიდება.

—

ქართ. ხალ. ხალ. გამოცემანი. ახლო მომავალში ქარ. ხალ. საზ. გამოსცემს კომპოზიტორ დ. არაყიშვილის ნაწარმოებს: „ქართული ხალხური სიმღერა და ქართველების კულტურა", აგრეთვე მისივე გამოსაცემით ქორიძის: „მუსიკის ელემენტარული თეორია".

— ქართულ მუსიკალურ სკოლაში გაიხსნა შემდეგი კლასები: ინსტრუმენტალური, კონტრაბასის დაჭერისის.

—

ახალი ოპერა. სახელმწიფო თეატრში ახლო ხანებში დადგმება გოგოლის ახალი ოპერა: „დღენი ჩვენი ცხოვრებისა". ოპერა პირველად იდგმება ტფილისის სცენაზე. სიუჟეტი აღებულია ლეონიდ ანდრეევის პიესიდან.

—

ახალი ქართული რომანსები. ია კარგარეთელმა და დ. არაყიშვილმა ქართულ კლუბს წარუდგინეს ახალი ქართული რომანსები, რომლებზედაც მიიღეს პრემიები.

—

„სამშობლო". ოთხშაბათს, 4 თებერვალს არტისტიულ საზოგადოების თეატრში ქართველ მსახიობთა მიერ წარმოდგენილ იქნება დ. ერისთავის „სამშობლო".

—

„შვილდოსანი". ქუთაისში გამოვიდა თვიური ჟურნალი „შვილდოსანი". პირველ ნომერში მონაწილეობენ: გრ. რობაქიძე, პაოლო იაშვილი, ვალ. გაფრინდაშვილი, ნ. ლორთქიფანიძე, ტიციან ტაბიძე, კოლაუ ნადირაძე და სხვანი. ჟურნალი ღირს 30 მანეთი.

—

„ცისარტყელა". გამოვიდა და იყიდება ჟურნალი „ცისარტყელა" № 2. ჟურნალში მოთავსებულია ლექსები, მოთხრობები, დრამა და კრიტიკული წერილი. ჟურნალი დაბეჭდილია კარგ ქაღალდზე და ღირს 15 მან.

—

„მეოცნებე ნიამორები". ვალერიან გაფრინდაშვილის რედაქტორობით გამოვიდა ჟურნალი „მეოცნებე ნიამორების" № 3. ჟურნალი დაბეჭდილია კარგ ქაღალდზე და ღირს 20 მან.

განცხადებანი

ნინო სიმონის ასული ციციშვილი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა ნამულის ნასყიდობის სიგელი, მიცემული ტფილისის ოლქის სასამართლოდან 1902 წ. სიგელი გაუქმებულად ითვლება. 157 3—1

ვარლამ მაქსიმეს ძე წულაძე აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი № 245, რომელიც გაუქმებულად ჩაითვალოს. 166 3—1

გრიგოლ კონსტანტინეს ძე ტაბიძე აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა, ახალ სენაკის საადგილო 2,750 მან. და ს. ქვალონის ერობიდან აღებული საქმოსნო მოწმობა № 75, პარტიული წიგნაკი № 45 და სხვადასხვა საბუთები და ანგარიშები. მოწმობა და საბუთები გაუქმებულად ჩაითვალოს. 147 3—3

იპოლიტე ვლადიმერის ძე ელიავა აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა ყოფილ ამიერ კავკასიის რკინის გზის კურსების გათავების მოწმობა № 212, რომელიც გაუქმებულად ჩაითვალოს. 168 3—1

ლეონარდ ალექსანდრეს ძე ცაგურია აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა ტეხნიკურ სასწავლებლის გათავების მოწმობა, რომელიც გაუქმებულად ჩაითვალოს. 169 3—1

მელენტი ლაზარის ძე ლიპარიძე აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი აღებული თერჯოლის საზოგადოებიდან. პასპორტი გაუქმებულად ჩაითვალოს. 160 3—1

პავლე ტერ არისტაკესის ძე საგატელოვი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი, რომელიც გაუქმებულად ჩაითვალოს. 163 3—1

აგასი არაკელის ძე ბასენტიანი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა სტუდენტობის მოწმობა № 66, აღებული ტფილისის პოლიტეხნიკუმის ინსტიტუტიდან. მოწმობა გაუქმებულად ჩაითვალოს. 165 3—1

ტფილისის საოლქო-პოლიტო სასამართლოში ალექსი ანდრიას ძე ქიტესიძემ შეიტანა განცხადება, რომ მისი ცოლი მარტინე დიდერის ასული ალისა ქინქლაძისა, რომელზედაც ჯვარი დაიწერა 1907 წელს უკანონოდ დაიკარგა 1908 წლიდან, რის გამო აღნიშნული ალექსი ანდრიას ძე ქიტესიძე, თხოულობს მასგან განქორწინებას. ყველა, ვინც კი იცის დაკარგულ მარტინე დიდერის ასულ ქინქლაძეს მისამართი, ვალდებულია საქართველოს რესპუბლიკაში არსებულ კანონთა ძალით, საოლქო-პოლიტო სასამართლოს განუცხადოს ზემოხსენებულ პირის შესახებ საჭირო ცნობები დღიდან ამ განცხადებისა 2 თვის განმავლობაში. 172 1—1

სისხლ. სამ. წარმ. წეს. მე—846, 847, 848 და 851 მუხ. ძალით ტფილისის ოლქ. სასამ. დადგენილებით, ეძებენ აზნაურებ ქ. ოდესისის იაკობ ონისიმის ძეს კვიტონს, დამნაშავ. 1045 და 1065 მ. მ. დაკარგულის ნიშნებია: 47 წლის, პროფესიით მეხანიკე. ყველა, ვინც იცის კვიტონის ბინადრობა, ვალდებულია განუცხადოს სასამართლოს. ყველა ის დაწესებულებანი, რომელთა უფლებაში აღმოჩნდება დაკარგულის ქონება, ვალდებულია დაუყოვნებლივ გადასცეს იგი საპეკუნო გამგეობას. 2132 1—1

სისხლ. სამ წარმ წეს. მე—846, 847, 848 და 851 ტფ ოლქ. სასამართლოს დადგენილებით წეს. ძალით, ეძებენ საქართველოს ქვეშევრდომს კონსტანტინე ანდრიას ძე ტროიანს მცხოვრებ ქ. ოდესის, დამნაშავ. 1045 1065 მ. მ. დაკარგულის ნიშნებია: 46 წლის. ყველა, ვინც კი იცის ტროიანის ბინადრობა, ვალდებულია განუცხადოს სასამართლოს. ყველა ის დაწესებულებანი, რომელთა უფლებაში აღმოჩნდება დაკარგულის ქონება, ვალდებულია დაუყოვნებლივ გადასცეს იგი საპეკუნო გამგეობას. 2131 1—1

ივანე სახაროძე აცხადებს რომ მან დაჰკარგა ტფილისის სადგურის სამმართველოდან მიღებული შეშის მოთხოვნილება „ტრებოვანიე" № 1010, მოთხოვნილება გაუქმებულად ჩაითვალოს. 139 3—2

დაზღვევის საზოგადოება „როსია" ამით აცხადებს, რომ პოლისი № 344612, მიღებული 1915 წლ. ოქტომბრის 23-ს სტეფანე სერგის ძე არუთინოვის სახელზე, დაკარგულია და გაუქმებულად ითვლება. 117 3—2

იულიანე დიმიტრის ძე უგულავა აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი, სალდათობის მოწმობა სურათით, მეუღლის სურათი და საფულე 700 მან. მისამართი: ტფილისი ანძღრუევის ქუჩის და ფოთის ქუჩის კუთხე № 4. კირილე ცაგარეიშვილის სახლი უგულავას. ვინცობაა არ ინახოს საბუთები გაუქმებულად ჩაითვალოს.

126. 3—3

ისაკ იოსების ძე შაუშოვი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა იარაღის ტარების მოწმობა იმ აღებული ტფილისის მილიციის უფროსისგან, ხელშეკრულება, და საფულე 110 მან. მპოვნელს სთხოვს ფული დაიტოვოს და საბუთები მოუტანოს შემდეგი მისამართით: მეორე უბანი რკინის გზის ლიანდაგის გაღმა, საკუთარი სახლი ის. შაუშოვს. 141 3—3

ნიკოლოზ ზურაბის ძე წერეთლიშვილი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა უვადო პასპორტი აღებული ტფილისის პოლიცმეისტერის კანცელარიიდან. პასპორტი გაუქმებულად ჩაითვალოს. 158 3—2

სოფელ ქარელში მცხოვრები ნინო სიმონის ასული ციციშვილი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა სახლ კარის და მამულის ნასყიდობა დამტკიცებული ტფილისის საოლქო სასამართლოს უფროს ნოტარიუსის მიერ 1902 წ. ნასყიდობა გაუქმებულად ჩაითვალოს. 157 3—2

დაკარგულია: 1. პასპორტი ივანე ადამის ძე რაციბორსკის სახელზე, მიღებული პოლონეთის წარმომადგენლიდან კავკასიაში, № 789/1763 1919 წ, ივნისის 27 ს; 2) პირადობის მოწმობა კავკას. ჯარ. სამხედრ. მიმოსვლის განკარგულების უფროსის ინჟ. ადამ თეოფილეს ძე რაციბორსკის სახელზე, № 11874, მიღებული კავკასიის ლაშქრის სამხედრო მიმოსვლის უფროსისგან. საბუთები გაუქმებულად ითვლება. 149 3—

ივანე ნიკოს ძე ხარხელი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი, რომელიც გაუქმებულად ჩაითვალოს. 159 3—1

დაკარგულია ხელწერილი სახელმწიფო ბანკის ტფილისის კანტორისა № 47424 ტფილისის საარტილერიო საწყობის მიერ 5% ბილეთის მიბარების შესახებ. ხელწერილი გაუქმებულად ითვლება. 248 3—2

ივანე მირიანის ძე ბელოვი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა უვადო პასპორტი, მიღებული ტფილისის ქალაქის მილიციიდან. პასპორტი გაუქმებულად ითვლება. 151 3—2

ალექსი დავითის ძე ოხანაშვილი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა ტფილისის სადგურის სამმართველოდან აღებული შეშის მოთხოვნილება („ტრებოვანიე") № 1011 და მოწმობა მიღებული „ნასილშიკების" არტელიდან № 60. საბუთები გაუქმებულად ჩაითვალოს.

138. 3—2

მიკირტიჩ მარტიროზის ძე ვეფხვიკიანი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა უვადო პასპორტი მიღებული ტფილისში სომხეთა საკონსულოდან სექტემბერში 1919 წ. პასპორტი გაუქმებულად ჩაითვალოს. 154 3—2

სენაკის მაზრის სოფ. ბეთლემის მცხოვრები ვასილ ვიტის ძე გვაძაბია აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა შემდეგი საბუთები: 1) პირადობის მოწმობა მიღებული ნოქალაქევის საზოგადოებიდან № 94. 2). სამხედრო ბეგარიდან განთავისუფლების მოწმობა მიღებული ქ. სოხუმის I ქვეითა ათასეულის უფროსისგან 21/X 1919 წ. 3) კვიტანცია მიღებული იაკობ გვაძაბიასგან 4500 მანეთის და 4) კვიტანცია მიღებული თედორე ქებურიასგან 1447 მანეთის.

აღნიშნული საბუთები გაუქმებულად ჩაითვალოს. 140 3—2

იოსებ გიორგის ძე ტოკმაჯევი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი მიღებული ტფილისის მილიციის უფროსის სამმართველოდან № 18635. პასპორტი გაუქმებულად ჩაითვალოს. 150 3—2

თინათინის განყოფილების მომრიგებელი მოსამართლე, თანახმად 1401 მუხ. სამოქ. სამ. წარმ. იწვევს გარდაცვალებული სოფელ ჯაბლეზში (თიანეთის მაზრა) მცხოვრების იოსებ სიმონის ძე დავითაშვილის მემკვიდრეებს, რათა მათ აღიარონ თავისი უფლება დავითაშვილის სიკვდილის შემდეგ დარჩენილ ქონებაზე 1241 მუხ. სამ. კან. კრებ. ტომისა პირველ ნაწილში აღნიშნულ ვადაზე. 59 1—1

ლეონტი ალექსის ძე ბურგმანი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა სახაზინო რკინის გზის ტეხნიკურ სასწავლ. დასრულების მოწმობა 13/III 1917 წ. № 802. მოწმობა გაუქმებულად ჩაითვალოს 133 3—3

სტეფანიდა ვასილის ასული სოლდაჩენკა აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი მიცემული ტფილისის მდაბიო მოქალაქეთა სამმართველოდან. პასპორტი გაუქმებულად ჩაითვალოს. 146. 3—1